

Andrzej Widak

Sprawozdanie z działalności dydaktyczno-naukowej Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie za rok akademicki 2006/2007

Resovia Sacra. Studia Teologiczno-Filozoficzne Diecezji Rzeszowskiej 14-15,
353-360

2007-2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Ks. Andrzej Widak

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
DYDAKTYCZNO-NAUKOWEJ
WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO W RZESZOWIE
ZA ROK AKADEMICKI 2006/2007**

Sprawozdanie niniejsze obejmuje okres od 24.06.2006 do 23.09.2007 r. Rok akademicki 2006/2007 przeżywaliśmy wraz z Kościołem w Polsce pod hasłem: *Przypatrzmy się bracia powołaniu naszemu*. W naszej diecezji był to rok Biblii przeżywany pod hasłem: *Bierz i czytaj* w ramach dzieła biblijnego w Polsce oraz czas obchodów 15 rocznicy utworzenia naszej diecezji.

Stan personalny przełożonych, profesorów i alumnów

1. W roku sprawozdawczym obowiązki przełożonych pełnili:

Rektor – ks. dr J. Buczek

Wicerektor – ks. mgr A. Widak

ojcowie duchowni: ks. mgr W. Rafacz, ks. dr S. Kamiński

prefekci: ks. dr T. Bać, ks. dr M. Dzik, ks. dr A. Motyka

dyrektor administracyjny: ks. mgr B. Babiarez

Decyzją Ks. Biskupa, ks. dr T. Bać został mianowany prefektem i wykładowcą liturgii w WSD w Rzeszowie, a ks. mgr B. Babiarez został zamianowany dyrektorem administracyjnym. Odszedł ks. dr A. Sołtys oraz ks. mgr lic. T. Pindara.

2. Z grona wykładowców odszedł ks. dr Z. Bielamowicz, który prowadził wykłady z historii sztuki. Wykłady z historii sztuki w roku sprawozdawczym

prowadził ks. mgr F. Dziedzic. Wykłady prowadzili także ks. z diecezji tarnowskiej: ks. dr hab. M. Bednarz, Ks. dr P. Gajda. ks. dr W. Szewczyk. Wykłady z Ekumenizmu prowadził ks. dr S. Koza z Lublina.

Ogółem w okresie sprawozdawczym formację intelektualną prowadziło 43 wykładowców, w tym 2 profesorów dr habilitowanych, 1 dr habilitowany, 32 doktorów, 3 mgr licencjuszy, 5 magistrów. Wśród wykładowców było 5 osoby świeckie.

Należy wspomnieć, że Księża Profesorowie poza działalnością naukowo-dydaktyczną zajmują się pracami na rzecz diecezji: praca w Kurii Biskupiej, Katolickim Radiu VIA, Sądzie Biskupim, wielu z nich także prowadzi prace duszpasterską.

Profesorowie i wykładowcy opublikowali następujące pozycje.

3. W roku akademickim 2006/2007 formację w seminarium rozpoczęło 118 alumnów. 2 alumnów kontynuowało studia w Rzymie: W. Radomski – teologia biblijna, T. Fularz – bioetyka. Rok I – 29 – ukończyło 25, rok II – 19 (18), rok III 23 (22), rok IV 12 (12), rok V 13 (12), rok VI 22 (22).

Formacja alumnów

1. Formacja ludzka

„(...) kapłan winien kształtować swą ludzką osobowość w taki sposób by stawać się dla innych pomostem, a nie przeszkodą w spotkaniu Jezusem Chrystusem, Odkupicielem człowieka” (PDV 43).

W procesie kształtowania ludzkiej osobowości kleryka ważną rolę odgrywały spotkania ks. przełożonych z poszczególnymi rocznikami, które odbywały się dwa razy w miesiącu, raz w miesiącu spotkanie wszystkich alumnów z Ks. Rektorem oraz spotkania z bon tonu.

Okazją do kształtowania dojrzałości ludzkiej była działalność kleryckiego Koła „Caritas”, które w roku sprawozdawczym obejmowało 20 agend. Można je podzielić na następujące bloki:

- świetlice (przy parafii św. Judy Tadeusza, Podwyższenia Krzyża, Chrystusa Króla, Dom Dziecka, Wzrastanie, szpital – ul. Lwowska, Karan, Nowe Życie)
- Domy Pomocy Społecznej (Sucharskiego i Łabędziej)
- szpitale (Szopena, Lwowskiej, Rycerska)

- -duszpasterstwa specjalne (Muminki, niewidomi, głuchoniemi, dzieci z porażeniem mózgowym, Państwowe Pogotowie Opiekuńcze, oddział paliatywny, Zakład karny).

W związku z duszpasterstwem głuchoniemych podobnie jak w ub. roku był prowadzony kurs języka migowego przez panią Wilhelminę Niedziałek.

Poszczególne wyjścia odbywały się w czasie przechadzek czwartkowych oraz niedzielnych.

W roku sprawozdawczym podejmowane były akcje charytatywne między innymi: z okazji Tygodnia Miłosierdzia, Adwentu, św. Mikołaja (alumni przygotowali łącznie 392 paczki, które przekazano dla dzieci ze świetlic i dorosłych z Domu Pomocy Społecznej). Włączyli się pomoc dla kilkuletniego Kacperka Mazanka. Alumni pomagali w zorganizowaniu „VI Dnia Pokoju” czyli Spotkania Rzeszowskich Świetlic Socjoterapeutycznych”.

Jednych z wymiarów formacji ludzkiej jest zaangażowanie alumnów w działalność kulturalną. Należy do niej redagowanie „Znaku łaski”, „Forum młodych teologów”, działalność scholi, chóru, zespołu muzycznego oraz grupy teatralnej, działalność agendy odpowiedzialnej za telewizję, imprezy kulturalne, działalność dekoratorni oraz przygotowywanie przez poszczególne roczniki wieczornic.

Zorganizowane zostały wyjścia do kina na filmy:

- Jan Paweł II – papież, który pozostał człowiekiem
- Plac zbawiciela
- Życie na podsłuchu
- Wielka cisza
- Festiwal filmów optymistycznych

Wyjścia do filharmonii:

- recital Rafała Blechacza,
- koncert symfoniczny,
- koncert pasyjny.
- Udział w koncertach między innymi: zespołu Chili My, 2 Tm 2,3, Roberta Kasprzyckiego, koncercie ewangelizacyjnym „Jednego Serca jednego Ducha”

Klerycy korzystali również z sali gimnastycznej oraz basenu. W trosce o zdrowie alumnów w seminarium działał gabinet lekarski i gabinet stomatologiczny.

Nad formacją ludzką czuwali wszyscy księża przełożeni, a w szczególności ks. dr T. Bać, agenda duszpasterska i kulturalną, ks. dr A. Motyka, który sprawował opiekę nad agendą służby zdrowia.

2. Formacja duchowa

„Formacja duchowa powinna być tak prowadzona, aby alumni nauczyli się zażyłej i nieustannej łączności z ojcem przez Syna jego Jezusa Chrystusa w Duchu Świętym” (Optatam totius 8).

W bogatym procesie formacji duchowej ważną rolę odgrywają ćwiczenia duchowe. Codzienna Eucharystia jest centrum życia kłeryckiego i kapłańskiego a osobista adoracja eucharystyczna to spotkanie z Chrystusem dopełnia. Warto dodać, że w seminarium raz w tygodniu Msza św. odprawiana jest w języku łacińskim.

Na początku roku akademickiego cała wspólnota przeżywała pielgrzymkę do sanktuarium Maryjnego w Dębowcu oraz Nowego Żmigrodu.

W procesie formacji duchowej ważną rolę odgrywają rekolekcje oraz dni skupienia oraz rozmowy indywidualne w ramach kierownictwa duchowego.

Sześciodniowe rekolekcje jesienne, prowadził ks. M. Pieńkowski, dyrektor domu rekolekcyjnego w Jarosławiu, rekolekcionista, kierownik duchowy. Zakończone zostały świeceniami diakonatu. Rekolekcje wielkopostne prowadził ks. J. Szcześniak duszpasterz niewidomych w łaskach k. Warszawy. Na zakończenie rekolekcji alumni roku III i IV przyjęli posługę lektoratu i akolitatu.

Dni skupienia prowadzili Ojcowie duchowni oraz zaproszeni goście: w listopadzie br. Moris ze wspólnoty Małych Braci Karola de Foucold, w maju ks. Bogusław Szpakowski SAC z Konstancina pod Warszawą. Kolejny „Dzień biblijny”, poprowadził ks. prof. dr hab. Roman Pindel z Krakowa.

Uroczyście, jak co roku przeżywana była Nowenna przed uroczystością Niepokalanego Poczęcia, podczas, której rozważania prowadził o. Michał Draus OFM Cap z Sędziszowa Młp.

Czas nowenny był bezpośrednim przygotowaniem dla naszych braci z roku trzeciego, którzy w wigilię Uroczystości Niepokalanego Poczęcia przyjęli szatę duchowną oraz braci z roku piątego, którzy w tym samym dniu przyjęli kandydaturę.

W niedzielę Wielkiego postu ks. dr Jan Koc, proboszcz z Niechobrza wygłosił kazania pasyjne podczas nabożeństwa Gorzkich Żali.

Elementem bardzo ważnym w formacji duchowej jest sakrament pokuty. Posługę spowiedników oprócz ojców duchowni pełnili o. R. Bakalarz OP, ks. S. Potera, ks. S. Tomkowicz, ks. J. Sondej, ks. S. Zych. W tym miejscu Rektorat wyraża podziękowanie za pełnioną posługę.

Ważnym wymiarem życia duchowego jest lektura Pisma św., którą alumni podejmowali podczas czytania duchownego oraz dzielenia się Słowem Bożym w grupach a także w ramach Apostolatu Biblijnego.

Ojcowie duchowni oprócz wprowadzeń do medytacji, w każdą niedzielę podczas popołudniowego nabożeństwa głosili konferencje ponad to prowadzili rozmowy indywidualne z wszystkimi alumnami.

Troska nad formacją duchową to dzieło naszych ojców duchownych, ks. dr S. Kamińskiego oraz ks. mgr W. Rafacza.

3. *Formacja intelektualna*

„Formacja intelektualna, chociaż ma swoją specyfikę jest głęboko związana z formacją ludzką oraz duchową, stanowi wręcz ich niezbędny element” (PDV 51).

W seminarium na wszystkich rocznikach jest realizowane nowe ratio studiorum.

Alumni zobowiązani do pisania pracy magisterskiej mieli do wyboru 11 seminariów naukowych (w ramach seminariów naukowych powstało 22 prac magisterskich: 19 obronionych na PAT w Krakowie, 3 na KUL (3 z historii kościoła, 6 z teologii duchowości, 3 z liturgiki, 5 z teologii moralnej, 2 z teologii dogmatycznej, 1 z antropologii filozoficznej i psychologii, 1 pedagogiki, 1 z patrologii).

W roku sprawozdawczym zostało zorganizowane:

- symposium biblijne: *„Bierz i czytaj*
- symposium filozoficzne: *„Język religijny a prawda”*
- wykład okolicznościowy ks. prof. Janusza Kowala z Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego
- wykład o. Tadeusza Dionizego Łukaszuka OSSP z okazji Niepokalanego Poczęcia NMP

Alumni wzięli udział w 12 symposiumach odbywających się poza seminarium między innymi:

- symposium głuchoniemych (Katowice)
- symposium *„Prawda u Jana Pawła II”* w Krakowie
- symposium filozoficzne (Kraków)
- symposium katechetyczne (Lublin)
- symposium mariologiczne (Pasierbiec)
- symposium LSO (Warszawa)
- forum młodych we Wrocławiu
- symposium patrystyczne (Lublin)
- symposium maryjne (Jasna Góra)
- symposium filozoficzne (Lublin)
- symposium KSM (Niepokalanów)

Alumni korzystali z lektoratów języka angielskiego, niemieckiego i włoskiego. W roku sprawozdawczym został zorganizowany również intensywny kurs języka niemieckiego prowadzony przez panią mgr A. Berezowską oraz kurs języka francuskiego p. S. Szawana.

Służebną rolę w dziedzinie kształcenia intelektualnego kleryków spełnia biblioteka, czytelnia, zakłady naukowe. Prowadzona była w komputeryzacja biblioteki.

Aktualny stan biblioteki: ilość woluminów: księgozbiór główny 36 963 (w tym magazyn główny 28 133, zakłady naukowe 8 830). Nabytki: książki: ok. 1500, darowizny ok. 5000, czasopisma: seminarium prenumeruje ok. 200 tytułów czasopism, cały dział czasopism liczy 783 tytułów (w tym skatalogowanych 315 tytułów, na opracowanie czeka 468 tytułów). Obecnie skatalogowanych 315 tytułów w ramach 2680 roczników co stanowi 30 020 pozycji.

W pracy bibliotecznej zaangażowanych było wiele osób wśród nich ks. dr A. Motyka, s. Halina Flis, pani Agnieszka Przywara, Ewa Drozdowska. Za włożony trud rektorat składa wyrazy podziękowania.

Ponadto w seminarium działa prowadzona przez alumnów „Bratnia Pomoc”. Na usługach formacji intelektualnej była również pracownia komputerowa i kserograficzna.

Nad formacją intelektualną alumnów czuwał ks. dr M. Dzik.

4. Formacja duszpasterska

„Cel duszpasterski nadaje formacji ludzkiej, duchowej i intelektualnej określoną treść i konkretne cechy, a także integruje i kształtuje całą formację przyszłych kapłanów” (PDV 57).

Przygotowaniu do pracy duszpasterskiej służyły wykłady i ćwiczenia z katechetyki, homiletyki, liturgiki oraz z teologii pastoralnej, muzyki. Alumni od IV-VI kursu w ramach praktyk duszpasterskich w ciągu roku jak i podczas wakacji prowadzili hospitacje, przygotowywali i prowadzili katechezy, przygotowali homilie oraz spotkania z grupami parafialnymi.

Okazją do zdobywania doświadczenia duszpasterskiego był udział alumnów w spotkaniach z gośćmi odwiedzającymi naszą wspólnotę między innymi:

- z ks. Michela Bergerem z diecezji Avignon.
- z członkami zespołu 2 Tm 2,3.

W naszym seminarium działało 14 zespołów duszpasterskich: wśród nich agenda charytatywna, KSM, LSO, Ruch Światło-Życie, agenda misyj-

na, służba życiu, kółko trzeźwościowe, Stowarzyszenie Przyjaciół WSD i wiele innych. W ramach tych grup były organizowane spotkania z księżymi odpowiedzialnymi za ich działalność w diecezji.

Okazją do zdobywania duszpasterskiego doświadczenia były również praktyki wakacyjne. Podczas tegorocznych wakacji alumni wzięli udział w 42 turnusach organizowanych w ramach różnych duszpasterstw naszej diecezji.

Ważniejsze wydarzenia

Cała wspólnota uczestniczyła w wydarzeniach związanych z życiem diecezji poza seminarium. (W wykazie tym nie są ujęte wyjazdy, w których uczestniczyła tylko asysta).

- 8.10.2006 – pielgrzymka do Dębowca i Nowego Żmigrodu,
- 13.10.2006 – nabożeństwo fatimskie w Katedrze,
- 17.10.2006 – inauguracja roku akademickiego uczelni Rzeszowa w katedrze,
- 21.10.2006 – dzień kapłański w katedrze,
- 29.10.2006 – święcenia diakonatu w katedrze,
- 2.11.2006 – msza św. w kościele św. Trójcy,
- 11.11.2006 – msza św. za Ojczyznę w kościele farnym
- 26.11.2006 – msza św. w katedrze w uroczystość Chrystusa Króla,
- 8.12.2006 – msza św. w kościele oo. Bernardynów
- 6.01.2007 – msza św. w katedrze w uroczystość Objawienia Pańskiego,
- 19.01.2007 – msza św. w katedrze w uroczystość św. Józefa Sebastiana Pelczara,
- msza św. w katedrze w Środę Popielcową
- msza św. w katedrze w święto św. Kazimierza
- msza św. w katedrze w Niedzielę Palmową
- Triduum Paschalne w katedrze
- 3.05.2007 – msza św. za Ojczyznę w kościele farnym
- 13.05.2007 – nabożeństwo fatimskie w katedrze
- 26.05.2007 – święcenia prezbiteratu w katedrze,
- 2.06.2007 – dzień kapłański w katedrze,
- 7.06.2007 – msza św. w uroczystość Bożego Ciała,
- 15.06.2007 – msza św. w katedrze w uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa.

Sprawy gospodarcze

Wykonywano na bieżąco prace związane z prawidłowym funkcjonowaniem seminarium. Ponadto w roku sprawozdawczym wykonano:

- generalny remont łazienek na budynku „B”
- przebudowa zadaszania i nowe schody przy głównym wejściu
- odmalowano kaplicę, jadalnię, furkę,
- modernizacja gabinetów lekarskich i infirmerii
- remont generalny kaplicy u sióstr, zakupienie tabernakulum.

Nas sprawami gospodarczymi czuwał ks. dyrektor administracyjny B. Babiarz.

Funkcjonowanie seminarium nie byłoby możliwe bez pomocy Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi oraz pracowników świeckich. Składamy podziękowanie na ręce siostry przełożonej Ł. Łajcy za cichą, ofiarną posługę w seminarium. W roku sprawozdawczym opiekę nad kuchnią objęła s. Genowefa Rozwód. Pod adresem wszystkich pracowników kierujemy słowa szczerzej wdzięczności.

Działalność seminarium to dzieło całej diecezji. Naszą wdzięczność pragniemy złożyć na ręce Księdza Biskupa Ordynariusza, Księży obecnych na dzisiejszej uroczystości oraz wobec wszystkich naszych dobrodziejów i przyjaciół.